

Adviesaanvraag vervanging

Dit document schetst het wettelijk kader voor de vervanging van archiefbescheiden door digitale reproducties en beschrijft de procedure voor het aanvragen van een advies bij de archivaris van het Regionaal Archief Alkmaar.

Deze procedure is bedoeld voor de medewerkers die verantwoordelijk zijn voor het vervangingsproces.

Wettelijk kader

Krachtens artikel 7 van de Archiefwet 1995 zijn overheidsorganen bevoegd archiefbescheiden te vervangen door reproducties, teneinde de aldus vervangen bescheiden te vernietigen¹.

Vervanging is het veranderen van de originele drager van archiefbescheiden met de verplichting om de originele archiefbescheiden te vernietigen². De reproducties worden daarmee archiefbescheiden in de zin van de Archiefwet. Dat is alleen toegestaan binnen de kaders die het archiefrecht stelt en vergt een formeel vervangingsbesluit. Juridisch is er al sprake van vervanging zodra het vervangingsbesluit is genomen en bekend is gemaakt.

Op grond van artikel 6 van het Archiefbesluit 1995 kunnen overheidsorganen pas een vervangingsbesluit nemen indien de vervanging geschiedt met juiste en volledige weergave van de in de te vervangen archiefbescheiden voorkomende gegevens³. Nadere regels voor het toepassen van het vervangingsproces staan in artikel 26b van de Archiefregeling⁴. Het overheidsorgaan kan dit proces inzichtelijk maken met behulp van een Handboek Vervanging.

Van de feitelijk vervangen archiefbescheiden stelt het overheidsorgaan conform artikel 8 van het Archiefbesluit 1995 een verklaring van vervanging op die ten minste een specificatie bevat van de vervangen archiefbescheiden, de grondslag en de wijze van vervanging.

Naast de landelijke wet- en regelgeving is ook de lokale regelgeving van kracht. In de gemeentelijke Archiefverordening en Beheerregeling informatiebeheer zijn afspraken vastgelegd over de rol en functie van de archivaris als toezichthouder en beheerder van de archiefbewaarplaats.

Een belangrijk onderdeel van de Beheerregeling informatiebeheer is de bepaling dat de archivaris het overheidsorgaan kan adviseren ten aanzien van de vervanging van archiefbescheiden. De procedure voor het aanvragen van een dergelijk advies is in de volgende paragraaf stapsgewijs beschreven.

Procedure adviesaanvraag

Stap 1. Adviesaanvraag

Indien het overheidsorgaan van plan is archiefbescheiden te vervangen door digitale reproducties vraagt zij formeel de archivaris om advies, conform de Beheerregeling informatiebeheer.

De aanvraag met handboek moet **digitaal** worden aangeleverd, via f.vdhorst@archieffalkmaar.nl.

¹ Zie: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0007376/2020-01-01>

² In de praktijk worden meestal papieren archiefbescheiden vervangen door digitale reproducties.

³ Zie: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0007748/2020-01-01>

⁴ Zie: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027041/2014-01-01>

Stap 2. Beoordeling Handboek

Het Handboek Vervanging wordt namens de archivaris beoordeeld door Team Archiefinspectie. In het handboek staat het vervangingsproces⁵ beschreven, dat minimaal de volgende aspecten bevat:

- a. de reikwijdte van het vervangingsproces, waartoe in elk geval worden gerekend een opgave van de organisatieonderdelen en de categorieën archiefbescheiden waarvoor het vervangingsproces geldt;
- b. de inrichting van de apparatuur waarmee wordt vervangen, de gekozen instellingen en de randapparatuur;
- c. voor zover van toepassing de software en de gekozen instellingen;
- d. de criteria voor de keuze ter zake van reproductie in kleur, grijswaarden of zwartwit;
- e. de wijze waarop de reproductie tot stand komt, waartoe in elk geval worden gerekend de formaten, bewerkingen, metagegevens en, voor zover van toepassing, de keuze ter zake van reproductie per batch of per stuk;
- f. de inrichting van de controle op juiste en volledige weergave en van het herstel van fouten;
- g. het proces van vernietiging van de vervangen archiefbescheiden;
- h. de kwaliteitsprocedures.

Stap 3. Advies vervanging

Is het Handboek Vervanging beoordeeld dan geeft de archivaris advies aan het overheidsorgaan ten aanzien van het voorgenomen besluit archiefbescheiden te vervangen door reproducties.

Stap 4. Besluit tot vervanging

Bij besluit geeft het overheidsorgaan in juridische zin uitvoering aan de vervanging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden. Het Handboek Vervanging is onlosmakelijk verbonden met het vervangingsbesluit.

Stap 5. Feitelijke vervanging

Het overheidsorgaan geeft uitvoering aan de feitelijke vervanging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden.

Stap 6. Opstellen verklaring vervanging

Wanneer feitelijke vervanging plaatsvindt moet het overheidsorgaan (periodiek) een verklaring van vervanging opstellen (zie bijlage 1). De verklaring bevat ten minste een specificatie van de vervangen archiefbescheiden, de grondslag van vervanging en wijze waarop de vervanging is geschied.

Opsteller: Team Archiefinspectie Regionaal Archief Alkmaar

Datum: 05-01-2022 (versie 1.0)

⁵ De 'Handreiking Vervanging Archiefbescheiden' (Archief 2020, 2016, versie 2.0) kan het overheidsorgaan gebruiken om het vervangingsproces adequaat te beschrijven en ordentelijk in te richten.

Zie: https://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/field-file/handreiking_vervanging_archiefbescheiden_v2.0.pdf

Bijlage 1

Model verklaring van vervanging van archiefbescheiden, conform artikel 8 van het Archiefbesluit 1995

Ondergetekende, beheerder van de archieven van [naam archiefvormer/zorgdrager] verklaart:

dat op grond van het besluit [nummer vervangingsbesluit] van [zorgdrager] d.d. [datum]

de in dat besluit genoemde en in de bijlage gespecificeerde archiefbescheiden zijn vervangen door digitale reproducties.

De vervangen papieren archiefbescheiden zijn vernietigd door versnippering en verbranding door [naam vernietigingsbedrijf] op [datum]

Plaats

Datum

Ondertekening:

Bijlagen:

Besluit [nummer] tot vervanging van archiefbescheiden d.d. [datum]

Overzicht vervangen en vervolgens vernietigde archiefbescheiden